

REFERAT Sundhedsudvalget 2018-2021 d. 28-05-2019

Mødedato Tirsdag d. 28. maj 2019 kl. 17:00

Mødested Rådhuset, lokale 220A

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af opdateret Sundhedspolitik for Odense Kommune.....	3
Godkendelse af Sundhedsaftalen 2019 - 2023.....	5
Godkendelse af Et Sundere Odense 2019.....	8
Beslutning vedrørende Røgfrie udendørsarealer.....	10
Godkendelse mødeplan 2020.....	15
Effekt- og økonomiopfølgning 1. halvår 2019.....	16
Godkendelse af budgetbidrag 2020.....	19
Drøftelse af strategiske indsatser i Den sidste Vollsroseplan.....	21
Drøftelse af etablering af Lægeklinik i Vollsrose.....	24
Videre drøftelse af erfaringerne fra Island.....	26
Aktuelle sager.....	27

Punkt 1: Godkendelse af opdateret Sundhedspolitik for Odense Kommune

29.00.00-P22-1-18

Resume

Som led i arbejdet med "Et sundere Odense 2018" har Sundhedsudvalget arbejdet med at opdatere den tværgående Sundhedspolitik, der er udarbejdet i 2011.

Sundhedsudvalget har vurderet, at den nuværende udgave af Sundhedspolitikens politiske målsætninger fortsat er relevante og fyldestgørende for de udfordringer, som Odense Kommune står overfor og Sundhedspolitikken er derved opdateret med udgangspunkt i de eksisterende politiske temaer. Den opdaterede Sundhedspolitik har nu været i høring i de stående udvalg samt i Rådet for Socialt Udsatte, Ældrerådet og Handicaprådet. Høringssvarene fra rådene er vedlagt. Chefgruppen for Sundhed vurderer, at bemærkningerne fra rådene kan indarbejdes i den videre implementering af Sundhedspolitikken. En oversigt over anbefalinger til det videre arbejde med høringssvarene er vedlagt.

Drøftelserne i de stående udvalg har ikke givet anledning til ændringer i Sundhedspolitikens ordlyd.

Sundhedspolitikken er vedlagt.

Effekt

Flere kommer i uddannelse og job

Sundhedspolitikken bidrager til, at flere kommer i uddannelse og job i og med, at politikken understøtter, at borgere kan blive på arbejdsmarkedet på trods af helbredsmæssige udfordringer, og bidrager til at øge udbuddet af arbejdskraft.

Flere borgere er sunde og trives

Hele sundhedspolitikens sigte er gennem 6 målsætninger at understøtte bedre sundhed og trivsel for borgere i Odense Kommune.

Børn lærer mere og er mere kompetente

Sundhed og trivsel er en vigtig faktor for at skabe mulighed for læring. Derfor vil sundhedspolitikken bidrage til dette mål gennem f.eks. styrket mental sundhed og større lighed i sundhed.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Sundhedspolitikken peger på indsatsområder i forhold til udfordringer, der ofte er aldersrelaterede, ligesom der er fokus på at skabe tilgængelighed for alle grupper til relevante sundhedstilbud.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget anbefaler Økonomiudvalget, at byrådet godkender den opdaterede Sundhedspolitik for Odense Kommune.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Som led i arbejdet med "Et sundere Odense 2018" har Sundhedsudvalget igennem det seneste halve år arbejdet med at opdatere den tværgående Sundhedspolitik, der er udarbejdet i 2011.

Sundhedsudvalget har vurderet, at den nuværende udgave af Sundhedspolitikens politiske målsætninger fortsat er relevante og fyldestgørende for de udfordringer, som Odense Kommune står overfor.

Dette er blandt andet sket med input fra kommunens borgerpanel, der er blevet spurgt til relevansen af målsætningerne i den eksisterende sundhedspolitik. Derudover har de enkelte forvaltninger givet en status på deres arbejde med at implementere Sundhedspolitikken. I den sammenhæng er forvaltningerne også blevet spurgt til, om de vurderer det relevant at inddrage nye målsætninger i Sundhedspolitikken. Sammenfattende vurderede såvel Borgerpanel som forvaltningerne i Odense Kommune, at der ikke er behov for at tilføje nye målsætninger til politikken. Samtidig blev konklusionen, at alle forvaltninger arbejder med Sundhedspolitikens målsætninger.

Sundhedspolitikken er derved opdateret med udgangspunkt i de eksisterende politiske temaer.

Sundhedsudvalget drøftede udkastet til en opdateret Sundhedspolitik den 14/3 2019 og den har herefter været i høring i de stående udvalg den 7/5 2019. Drøftelserne i de stående udvalg har ikke givet anledning til ændringer i politikens ordlyd. Sundhedspolitikken har endvidere været i høring i Rådet for Socialt Udsatte, Ældrerådet og Handicaprådet. Bemærkninger fra rådene kan ses i sagens bilag. Chefgruppen for Sundhed vurderer, at høringssvarene fra Rådet for Socialt Udsatte, Ældrerådet og Handicaprådet ikke giver anledning til at ændre i politikens ordlyd. Bemærkningerne indarbejdes i stedet i den videre implementering af Sundhedspolitikken. Der er i sammenhæng hermed udarbejdet en oversigt over anbefalinger til det videre arbejde med de enkelte høringssvar. Oversigten er vedlagt.

Chefgruppen for Sundhed indstiller hermed, at Sundhedsudvalget anbefaler Økonomiudvalget, at byrådet godkender den opdaterede Sundhedspolitik.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Høringssvar Ældrerådet

Høringssvar Rådet for Socialt udsatte

Høringssvar Handicaprådet

Høringssvar - overblik afsender og tema Sundhedspolitik

Sundhedspolitik 2019

Punkt 2: Godkendelse af Sundhedsaftalen 2019 - 2023

29.30.08-A26-1-18

Resume

Sundhedsaftalen skal jævnfør sundhedslovens § 205 indgås mellem regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen og være gældende for en fireårig periode. Sundhedsaftalen 2019-2023 vil træde i kraft den 1/7 2019. Sundhedskoordinationsudvalget har på mødet den 24/4 2019 godkendt et forslag til den næste sundhedsaftale, som hermed sendes til godkendelse i de 22 kommuner og i Regionsrådet i Region Syddanmark.

Sundhedsudvalget har tidligt i processen afholdt et møde med Sundhedskoordinationsudvalget, hvor mål og visioner for Sundhedsaftalen 2019-2023 blev drøftet. I forbindelse med høringsfasen har Sundhedsudvalget på vegne af Odense Kommune sendt et høringssvar med afsæt i bemærkninger fra forvaltningerne, Ældrerådet, Handicaprådet og Rådet for Socialt Udsatte i Odense. Der er i alt indkommet 48 høringssvar på Sundhedsaftalen 2019-2023 fra høringssparterne i Region Syddanmark. Disse er indarbejdet i den foreliggende aftaletekst, som forelægges til politisk godkendelse.

Effekt

Sundhedssamarbejdet har konkret betydning for borgernes sundhed - dels i det nære sundhedsvæsen og dels i overgange mellem sektorerne. Sundhedsaftalen og det tværsektorielle samarbejde har stor indvirkning på flere kommunale kerneområder. Derfor vil de stående udvalg i efteråret gennemgå, hvad Sundhedsaftalens visioner og målsætninger har af betydning for opgaveløsningen i de respektive udvalg.

Flere borgere er sunde og trives

Sundhedsaftalens visioner og mål om samarbejde om forebyggelse for et røgfrit Odense, mental trivsel blandt børn og unge og færre overvægtige vurderes særligt at bidrage til Odensemålet om at flere borgere er sunde og trives, ligesom arbejdet for bedre overgange for mennesker med psykiske lidelser, ældre borgere og mennesker med kroniske lidelser også vil bidrage til at flere borgere er sunde og trives.

Flere borgere kommer i uddannelse og job

Sundhedsaftalens visioner og mål om at sikre sammenhæng til uddannelsesområdet og arbejdsmarkedet vurderes særligt at bidrage til Odensemålet om at flere borgere kommer i uddannelse og job.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Sundhedsaftalens visioner og mål om at arbejde for bedre overgange for mennesker med psykiske lidelser, ældre borgere og mennesker med kroniske lidelser vurderes særligt at bidrage til Odensemålet om flere funktionsdygtige ældre og handicappede.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget anbefaler Økonomiudvalget, at byrådet godkender Sundhedsaftalen i Region Syddanmark 2019-2023.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Sundhedsaftalen følger af sundhedsloven og udgør den formelle ramme om det tværsektorielle samarbejde i sundhedsvæsenet mellem region, kommuner og almen praksis. Sundhedsaftalen revideres én gang i hver valgperiode, og Sundhedskoordinationsudvalget har på mødet den 24/4 2019 godkendt et forslag til den næste sundhedsaftale.

Sundhedsaftalen skal jævnfør sundhedslovens § 205 indgås mellem regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen og være gældende for en fireårig periode. Sundhedsaftalen 2019-2023 vil træde i kraft den 1/7 2019. Aftalen er sendt til godkendelse i kommunalbestyrelserne i alle de 22 syddanske kommuner og i regionsrådet.

Sundhedsaftalen udgør den overordnede ramme for det tværsektorielle samarbejde på sundhedsområdet. Aftalen har til formål at bidrage til en forbedret sundhed blandt syddanskerne og til sammenhæng og bedre overgange på tværs af sygehuse, kommuner og praktiserende læger.

Politiske visioner, målsætninger og virkemidler

Sundhedskoordinationsudvalget vil i den kommende sundhedsaftale skabe mere lighed i sundhed og i fællesskab udvikle det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Sundhedskoordinationsudvalget har valgt følgende visionsområder, hvor udvalget vil gøre en særlig indsats i aftaleperioden:

- Vi samarbejder om forebyggelse for:
 - Et røgfrit Syddanmark
 - Mental trivsel blandt børn og unge
 - Færre overvægtige
- Vi arbejder for bedre overgange for:
 - Mennesker med psykiske lidelser
 - Ældre borgere
 - Mennesker med kronisk sygdom
- Vi sikrer sammenhæng til:
 - Uddannelsesområdet
 - Arbejdsmarkedet

De politiske visioner er udfoldet i konkrete og målbare målsætninger, som er koblet til De 8 nationale mål for sundhedsvæsenet, Den Nationale Sundhedsprofil og nationale databaser. Sundhedskoordinationsudvalget kan således undervejs nemmere følge med i effekterne af de indsatser, som igangsættes, og foretage eventuelle justeringer og prioriteringer i sundhedsaftalesamarbejdet. Det muliggør ligeledes, at Sundhedskoordinationsudvalget løbende kan følge med i, hvordan det går med at indfri målsætningerne i Sundhedsaftalen og eventuelt justere i indsatserne.

Sundhedskoordinationsudvalget har godkendt tre virkemidler, som parterne er enige om at holde sig særligt for øje, når de fælles visioner og målsætninger skal omsættes til konkrete indsatser og initiativer:

- Sæt borgeren først
- Tænk nyt – nye samarbejdsformer
- Mest mulig sundhed for pengene

Fra politiske visioner og målsætninger til indsatser

Sundhedskoordinationsudvalget har besluttet at opdele sundhedsaftalen i en politisk del (vedlagte aftaletekst) og en administrativ del (tillæg til sundhedsaftalen). Det administrative tillæg vil blandt andet beskrive de konkrete indsatser, der skal indfri de politiske visioner og målsætninger for Sundhedsaftalen 2019-2023. Det administrative tillæg godkendes af Sundhedskoordinationsudvalget på mødet den 26/6 2019, inden det sammen med den politiske aftale sendes til godkendelse i Sundhedsstyrelsen.

Forudgående proces og høring

Forslaget til Sundhedsaftalen 2019-2023 er blevet til på baggrund af en inddragende politisk proces, som begyndte i foråret 2018, hvor medlemmer i alle de kommunale sundhedsudvalg, repræsentanter fra PLO Syd samt regionale politikere var inviteret til et opstartsmøde. Herefter blev der formuleret visioner for aftalen, som Sundhedskoordinationsudvalget præsenterede på lokalpolitiske møder i alle 22 syddanske kommuner i sensommeren 2018. Sundhedsudvalget har i den forbindelse afholdt møde med formandskabet for Sundhedskoordinationsudvalget den 29/8 2018 og drøftet mål og visioner i Sundhedsaftalen.

Inden aftalen blev sendt i høring, afholdte Sundhedskoordinationsudvalget et møde for de kommunale udvalgsformænd, hvor høringsudkastet til Sundhedsaftalen 2019-2023 blev præsenteret. Herefter var aftalen i høring fra december 2018 til februar 2019. Sundhedsudvalget har på vegne af Odense Kommune sendt et høringssvar til høringsudkastet med afsæt i bemærkninger fra forvaltningerne, Ældrerådet, Handicaprådet og Rådet for Socialt Udsatte i Odense. Der indkom i alt 48 høringssvar fra høringsparterne på Sundhedsaftalen 2019-2023, som er indarbejdet i den foreliggende aftaletekst. Som opfølgning på kommunens høringssvar til Sundhedsaftalen 2019-2023 har Sundhedskoordinationsudvalget kvitteret med et svar samt en oversigt over behandlingen af de indkomne høringssvar. Svarbrevet og oversigten fra SKU er vedlagt til Sundhedsudvalgets orientering.

Den videre proces

Såfremt Sundhedsudvalget anbefaler godkendelse af Sundhedsaftalen, behandles Sundhedsaftalen i Økonomiudvalget den 19/6 2019 og byrådet den 26/6 2019.

Efter godkendelsesprocessen i kommunerne og regionsrådet i Syddanmark vil Sundhedskordinationsudvalget på mødet den 26/6 2019 endeligt godkende Sundhedsaftalen 2019-2023 samt det administrative tillæg. Herefter indsendes aftalen til godkendelse i Sundhedsstyrelsen senest den 1/7 2019. Sundhedsaftalen træder i kraft umiddelbart herefter.

Sundhedskordinationsudvalget vil én gang årligt gennem aftaleperiode udarbejde en status, som vil blive drøftet i udvalget samt på årlige fællesmøder med kommunale udvalgsformænd og repræsentanter for PLO Syddanmark.

Den nye Sundhedsaftale 2019 – 2023 har i højere grad end tidligere en tværgående karakter og rækker ind i flere fagudvalgs ansvarsområder. Økonomiudvalget har efter rådgivning fra Sundhedsudvalget til rammeudmeldingen bestilt følgende: Fagudvalgene skal i efteråret 2019 gennemgå Sundhedsaftalen 2019-2023 og vurdere, hvad Sundhedsaftalens politiske visioner og målsætninger har af betydning for opgaveløsningen i de respektive udvalg. Opgaverne skal som udgangspunkt løses inden for udvalgets økonomiske ramme.

Sundhedsudvalget har afsat et fast beløb til implementering af Sundhedsaftalen. Budgettet er på 1,1 mio. kr. i 2019 og på 2,0 mio. kr. årligt fra 2020 og i overslagsårene 2021 og 2022. En del af midlerne, ca. 20% af 2020 budgettet, er disponeret på forhånd til finansiering af f.eks. Psykiatrisk Samordningsforum Fyn, Samordningsforum OUH samt Fælleskommunalt Sundhedssekretariat i Syddanmark.

Økonomi

Opgaverne skal som udgangspunkt løses inden for respektive udvalgs økonomiske ramme. Sundhedsudvalget har herudover afsat et fast beløb til implementering af Sundhedsaftalen. Budgettet er på 1.100.000 kr. i 2019 og på 2.000.000 kr. årligt fra 2020 og i overslagsårene. En del af midlerne er disponeret til finansiering af f.eks. Psykiatrisk Samordningsforum Fyn, Samordningsforum OUH samt Fælleskommunalt Sundhedssekretariat i Syddanmark.

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Sundhedsaftalen 2019-2023

Kvittering for høringssvar til Sundhedsaftalen 2019-2023

Oversigt - behandling af høringssvar

Punkt 3: Godkendelse af Et Sundere Odense 2019

29.00.00-G01-32-19

Resume

Sundhedsudvalget udarbejder forslag til Et Sundere Odense, som skal vedtages i byrådet hvert år i juni.

Et Sundere Odense sætter retning for det overordnede sundhedsområde i Odense. Det er Sundhedsudvalgets handleplan for det kommende års arbejde med at indfri Sundhedsudvalgets effektmål. Samtidig opridser handleplanen rammerne for arbejdet med sundhed i Odense. Disse rammer udgøres af Odense kommunes Sundhedspolitik og Sundhedsaftalen med Region Syddanmark. På dette møde behandler Sundhedsudvalget en opdateret Sundhedspolitik samt den nye Sundhedsaftale med Region Syddanmark for 2019-2023 med behandling i byrådet den 26/6 2019.

Sundhedsudvalget vil i det kommende år have særligt fokus på det videre arbejde med udvalgets effektmål samt på, hvorledes Sundhedspolitikken og Sundhedsaftalen kan implementeres tværgående i Odense kommune. Herunder særligt hvordan Sundhedsaftalens fælles kommunale og regionale målsætninger indarbejdes i kommunens tværgående sundhedsdagsorden. I sammenhæng med dette skal udvalgene, på baggrund af Sundhedsudvalgets rådgivning til Økonomiudvalget i rammeudmeldingen til budget 2020, gennemgå Sundhedsaftalen 2019-2023 og vurdere, hvad Sundhedsaftalens politiske visioner og målsætninger har af betydning for opgaveløsningen i de respektive udvalg.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Sundhedsudvalgets effektmål og dermed de politiske fokusområder i Et Sundere Odense 2019 understøtter overordnet Odensemålet om, at flere borgere er sunde og trives.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget anbefaler Økonomiudvalget, at byrådet godkender Et Sundere Odense 2019.

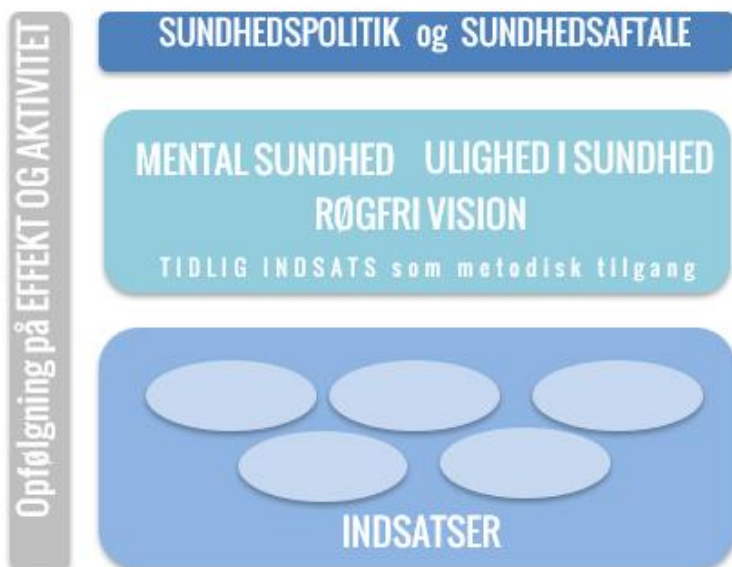
Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Sundhedsudvalget udarbejder hvert år Et Sundere Odense, som sætter retning for det overordnede sundhedsområde i Odense Kommune. Planen skal vedtages hvert år i juni i byrådet efter forslag fra Sundhedsudvalget. Et Sundere Odense vedtages forud for budgetprocessen, da den kan beskrive behov for overflytning af opgaver og finansiering mellem udvalgsområder eller behov for op- og nedjustering på aktiviteter på udvalgsområder.

Et Sundere Odense består af fire elementer:

I det kommende år vil Sundhedsudvalget arbejde med, hvorledes Sundhedspolitikken og Sundhedsaftalen efter deres godkendelse kan implementeres tværgående i Odense kommune. Herunder særligt hvordan Sundhedsaftalens fælles kommunale og regionale målsætninger indarbejdes i kommunens tværgående sundhedsdagsorden. Fagudvalgene vil ligeledes gennemgå Sundhedsaftalen 2019-2023 og vurdere, hvad Sundhedsaftalens politiske visioner og målsætninger har af betydning for opgaveløsningen i de respektive udvalg.

Sundhedsudvalget besluttede i 2018 tre effektmål for sundhedsområdet i forbindelse med budgetbidrag 2019. Disse hænger sammen med de politiske fokusområder: Ulighed i sundhed, mental sundhed, visionen om Røgfrit Odense samt tidlig indsats som metodisk tilgang. Således danner de politiske fokusområder desuden grundlag for Sundhedsudvalgets arbejde med effektmålene for byrådsperioden om øget mental sundhed, mindre ulighed i sundhed og reduktion af antallet af rygere. I det kommende år vil Sundhedsudvalget særligt have fokus på det videre arbejde med Sundhedsudvalgets effektmål, blandt andet igennem arbejdet med at udvikle og følge indsatserne finansieret af Sundhedspuljerne og i arbejdet med Sundhedsudvalgets bidrag ind i Den Sidste Vollsroseplan. Beskrivelse af indsatser og projekter under sundhedspuljerne er vedlagt som bilag.

Økonomi

Denne sag har ingen konsekvenser for Odense kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Projekter og indsatser under sundhedspuljerne

Punkt 4: Beslutning vedrørende Røgfrie udendørsarealer

29.00.00-A00-17-17

Resume

Odense Byråd har i februar 2017 vedtaget en vision for et røgfrit Odense i 2030 og herunder den første røgfrie generation i 2025. Røgfrie matrikler er et af de 6 overordnede politiske tiltag, som Sundhedsudvalget på sit møde den 4/5 2017 har peget på til indfrielse af visionen.

Sundhedsudvalget besluttede på sit møde den 23/4 2019 at anbefale henholdsvis By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget, at byrådet godkender en række tiltag omkring røgfrie kommunale udendørsarealer.

Der er efter sagens behandling i Sundhedsudvalget opstået tvivl om, hvorvidt der var tale om udendørs arrangementer, hvad der menes med finansiering fra tobaksindustrien samt om der i sagen alene er tale om kommunale arealer. På den baggrund oplyses sagen yderligere og sagen forelægges til fornyet behandling i Sundhedsudvalget.

Chefgruppen for Sundhed anbefaler således, at Sundhedsudvalget genbehandler sagen med nedenstående præciseringer omkring:

- at der i sagen alene er tale om kommunale arealer.
- at der i alle tiltag alene er tale om udendørs arealer, arrangementer og events.
- at den tidligere sags indstillingspunkter 6-8 skal forstås i overensstemmelse med lov om forbud mod tobaksreklamer mv. fra 2008 hvad angår:
 - a) at der ikke må uddeles tobaksprodukter i forbindelse med arrangementerne,
 - b) at arrangementerne ikke må ske med finansiering fra tobaksindustrien, såfremt finansieringen har sigte på at fremme afsætningen af en tobaksvarer,
 - c) at der ikke må reklameres for tobaksprodukter.

Da lov om forbud mod tobaksreklamer således allerede indeholder et forbud mod punkt a) – c) er de ikke medtaget i indstillingspunkterne i nærværende sag.

Endvidere oplyses der om, at Lotzes Have ikke medtages i forslaget om forsøgsordning, da den i forsøgsperioden er under ombygning.

Udvalgets beslutning i denne sag vil danne baggrund for, om Sundhedsudvalget rådgiver By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget om at anbefale, at byrådet godkender etablering af røgfrie udendørsarealer i Odense Kommune.

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Denne sag vil have en positiv indvirkning på effektmålet om, at flere borgere er sunde og trives. Synlig rygning er en medvirkende årsag til at flere unge begynder at ryge. Således vil røgfrie udendørsarealer forebygge rygestart, idet færre unge begynder at ryge. Da rygning er den største enkeltstående livsstilsfaktor der påvirker borgernes sundhed, vil færre rygere dermed føre til mere sundhed og trivsel blandt Odenses borgere.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget rådgiver By- og Kulturudvalget og Økonomiudvalget om, at byrådet godkender:

1. Kommunale legepladser gøres røgfrie pr. 1/11 2019.
2. Udendørs arrangementer målrettet børn og unge under 16 år som arrangeres af Odense Kommune, i samarbejde med Odense Kommune eller som gør brug af kommunale arealer, gøres røgfrie pr. 1/11 2019.
3. Kongens Have, Munke Mose og H. C. Andersen Haven (Eventyrhaven) gøres røgfrie i en forsøgsperiode på 1½ år fra den 1/11 2019.

4. Det kommunalt ejede areal af Odense Stadion gøres røgfrit pr. 1/11 2019.
5. Alle Odense Kommunes boldbaner gøres røgfrie pr. 1/11 2019.
6. Der indledes i 2019 dialog med nuværende aftaleparter og nuværende øvrige tilbagevendende udendørs arrangementer og events, som gør brug af kommunale arealer, om, at der ikke sælges tobaksprodukter i forbindelse med arrangementerne.
7. Der indledes senest fra 2020 dialog med aftaleparter til kommende udendørs arrangementer og events, som Odense Kommune selv er arrangør af, om, at der ikke sælges tobaksprodukter i forbindelse med arrangementerne.
8. Der indledes senest fra 2022 dialog med aftaleparter til kommende udendørs arrangementer og events, som Odense Kommune enten er medarrangør af eller som gør brug af kommunale arealer, om, at der ikke sælges tobaksprodukter.

Beslutning

Indstillingspunkt 1:
Godkendt.

Udvalgsmedlem Christel Gall stemmer imod.

Indstillingspunkt 2:
Godkendt

Indstillingspunkt 3:
Udvalgsmedlemmerne Kasper Ejlertsen, Brian Dybro og Susanne Crawley Larsen stemmer for.

Udvalgsmedlemmerne Sanne Skougaard Andersen, Søren Windell, Christel Gall og Mathilda Printzlau-Paulsen stemmer imod.

Indstillingspunkt 3 er dermed forkastet.

Indstillingspunkt 4:
Udvalgsmedlem Sanne Skougaard Andersen stiller følgende ændringsforslag:
"Odense Stadion gøres røgfrit dog med den tilføjelse, at der oprettes rygezoner bag tribunerne".

Udvalgsmedlemmerne Sanne Skougaard Andersen og Christel Gall stemmer for ændringsforslaget.

Udvalgsmedlemmerne Kasper Ejlertsen, Susanne Crawley Larsen, Søren Windell, Brian Dybro og Mathilda Printzlau-Paulsen stemmer imod ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Udvalgsmedlemmerne Brian Dybro, Kasper Ejlertsen, Søren Windell, Mathilda Printzlau-Paulsen og Christel Gall stiller følgende ændringsforslag:
"Udvalget beder Chefgruppen for Sundhed om at arbejde på, at der indgås en partnerskabsaftale mellem OB og Odense Kommune om røgfri tribuner på Odense Stadion. Aftalen genbesøges om 1½ år".

Udvalgsmedlemmerne Brian Dybro, Kasper Ejlertsen, Søren Windell, Mathilda Printzlau-Paulsen, Christel Gall og Sanne Skougaard Andersen stemmer for.

Udvalgsmedlem Susanne Crawley Larsen stemmer imod ændringsforslaget med følgende begrundelse:
"Voksne er rollemodeller for børn, hvorfor rygning ikke bør foregå på stadion. Fx tiltrækker rygezoners fællesskaber unge der endnu ikke ryger, hvorfor udvalgsmedlem Susanne Crawley Larsen stemmer for det oprindelige indstillingspunkt 4".

Ændringsforslaget fra udvalgsmedlemmerne Brian Dybro, Kasper Ejlertsen, Søren Windell, Mathilda Printzlau-Paulsen og Christel Gall er dermed godkendt og forvaltningens indstilling er dermed bortfaldet.

Indstillingspunkt 5:

Udsættes.

Indstillingspunkt 6-8:
Godkendt.

Sagsfremstilling

Baggrund for røgfrie udendørsarealer

Når rygning er synligt, bidrager det til opfattelsen af, at der er flere der ryger, end hvad der er det reelle tilfælde. Ud fra forskning vides det, at synlig rygning er en medvirkende årsag til, at unge begynder at ryge. Sundhedsstyrelsen anbefaler kommunerne at indføre røgfrie udendørsarealer på steder, hvor kommunen har instruktionsbeføjelser, f.eks. kommunale legepladser, parker, busstoppesteder, i nærheden af børneinstitutioner, gågader, udendørs træningsfaciliteter m.v.

Ligeledes anbefaler Vidensråd for Forebyggelse, at der etableres røgfrie områder på kommunal grund, f.eks. pladser, parker, foran skoler, stadioner og steder, hvor unge "hænger ud" og ryger. Vidensråd for Forebyggelse anbefaler endvidere, at kommunerne fokuserer på røgfrihed ved musik-, kultur-, og sportsarrangementer. Ifølge Vidensråd for Forebyggelse debuterer 9% af dem, der aldrig har røget før, imens de er på musikfestival og 24%, af dem, der er stoppet med at ryge og ikke har røget i 12 måneder, begynder igen på musikfestivaler.

Røgfrie udendørsarealer har således en positiv indflydelse på forebyggelse af rygning og dermed på opnåelse af visionen om et røgfrit Odense.

Hvad gøres allerede

Ifølge Lov om røgfri miljøer fra 2007 er det på børneinstitutioner, skoler, opholdssteder og lign., der fortrinsvis har optaget børn og unge under 16 år, ikke tilladt for børn og unge samt elever at ryge på institutionens område. Dette gælder også personer, der ikke er barn, ung eller elev, men som opholder sig på institutionens udendørsarealer. Med afsæt i Lov om røgfri miljøer er det således ikke tilladt for nogen at ryge på de kommunale matrikler, som primært benyttes af børn og unge under 16 år.

Odense Kommune har med personalepolitikken vedtaget, at der skal være røgfrie udendørsarealer på alle kommunale arbejdspladser. Her gælder det, at udendørsarealer dvs. matriklen tilknyttet arbejdspladsen også er omfattet af røgfrihed, både i og udenfor arbejdstid. Dette gælder både for Odense Kommunes medarbejdere og for borgere, der ikke er ansat i Odense Kommune.

Derudover har der eksempelvis ved Havnebadet været røgfrit område siden dets åbning i juli 2016. Friluftsbadet bliver røgfrit område fra maj 2019. Odense Letbane ønsker røgfri arbejdstid for alle ansatte samt røgfri udendørsarealer, der omfatter alle bygninger, perroner, letbanevogne samt øvrige køretøjer. Friluftsbadet og Odense Letbane har begge indgået partnerskab med røgfrit Odense, der understøtter processerne henimod røgfrihed.

Derudover er det ikke tilladt at ryge på familietribunen på Odense Stadion samt på de kommunale boldbaner og idrætsanlæg, som ligger i forbindelse med Odense Kommunes folkeskoler.

Etablering af røgfrie udearealer

Med afsæt i de politiske pejlemærker, der blev givet under Sundhedsudvalgets drøftelse den 29/1 2019, genfremsender Chefgruppen for Sundhed nedenstående forslag til tiltag til etablering af røgfrie udendørsarealer, idet sagen af 23/4 her oplyses yderligere.

Særligt fokus på børn og unge

Udendørs områder og arrangementer, der fortrinsvist er målrettet børn og unge, foreslås at blive røgfri.

Dette inkluderer byens kommunale legepladser med offentlig adgang. Her vil det fremgå af skiltning med henstilling til, at det ikke er tilladt at ryge på området. Skiltene vil have en ordlyd, såsom "røgfri legeplads". Derudover vil det fremover fremgå af Odense Kommunes informationsmateriale om byens legepladser, ligesom eventuelle askebægre vil blive fjernet fra områderne.

Til udendørs arrangementer fortrinsvist målrettet børn og unge under 16 år, som arrangeres af Odense Kommune, i samarbejde med Odense Kommune eller som gør brug af Odense Kommunes arealer, vil det ikke være tilladt at ryge på de arealer, hvor arrangementet afholdes. Dette meddeles arrangørerne og det vil skulle fremgå af skiltning med henstilling til, at der ikke ryges på området under afholdelsen af arrangementet. Derudover vil det skulle indgå i arrangørernes informationsmateriale.

Rygeforbuddet gælder også de eksterne serviceaktører f.eks. håndværkere, der dels færdes på ovenstående arealer og i forbindelse med afholdelse af ovenstående arrangementer. Dette meddeles eksterne aktører ved etablering af aftaler.

Byens øvrige offentlige udearealer

Det foreslås, at der forsøgsvist etableres røgfrie udearealer på udvalgte offentlige udendørsarealer. I valget af udendørsarealer, vil fokus særligt være på de udendørsarealer, hvor børn og unge færdes mest. Enten fordi udendørsarealerne ligger i nærheden af et dagtilbud, skole eller anden uddannelsesinstitution, eller fordi det er et naturligt samlingssted for unge. Det betyder, at der forsøgsvist foreslås etableret røgfrie udearealer på følgende offentlige udendørsarealer:

- Kongens Have
- Munke Mose
- H.C. Andersen Haven (Eventyrhaven)

Her vil der via skiltning fremgå, at det er røgfrit område. Derudover vil de røgfrie udearealer fremover fremgå af Odense Kommunes informationsmateriale ligesom eventuelle askebægre vil blive fjernet fra arealerne.

Forsøgsordningen vil træde i kraft den 1/11 2019 og løbe halvandet år frem til en fornyet politisk stillingtagen, hvor ordningen evalueres.

Odense Stadion og Odense Kommunes boldbaner

Odense Stadion er i øjeblikket røgfrit på familietribeunen, og de kommunale boldbaner er ligeledes røgfrie udendørsarealer, der hvor de ligger i forbindelse med en kommunal folkeskole. Der er gode erfaringer fra andre større byer i Danmark med at indføre helt røgfrie stadions. Det foreslås derfor, at det kommunalt ejede areal af Odense Stadion gøres røgfrit fra den 1/11 2019. Dette er præciseret i forhold til tidligere sag i relation til, at der er tale om kommunale arealer på Odense Stadion. Implementeringen vil ske i samarbejde med relevante samarbejdspartnere og vil fremgå af skiltning med henstilling til, at det ikke ryges på området, f.eks. med ordlyden "Røgfrit Stadion". Derudover vil det fremover fremgå af det informationsmateriale, der omtaler Odense Stadion.

Det foreslås endvidere, at alle Odense Kommunes boldbaner gøres røgfrie fra den 1/11 2019 og at der samarbejdes med de lokale aktører, der benytter alle Odense kommunes boldbaner, om at fremme røgfrie boldbaner.

Udendørs arrangementer og events

Det er på sigt Sundhedsudvalgets ambition at reducere rygning til de arrangementer og events, som enten afholdes af Odense Kommune, i samarbejde med Odense Kommune eller som gør brug af Odense Kommunes arealer. Denne ambition foreslås som en trinvis proces, således at røgfrie udendørsarealer gradvist udvides. Iværsettelsen af røgfrihed vil ske i samarbejde med de berørte aktører og med afsæt i følgende implementeringstrin:

Trin 1 - I 2019 indledes en dialog med nuværende aftaleparter og øvrige tilbagevendende udendørs arrangementer og events om, at der ikke sælges tobaksprodukter i forbindelse med arrangementerne. Det svarer f.eks. til det initiativ som Down the Drain har taget om, at der ikke sælges tobak på Tinderbox fra 2020.

Trin 2 - Trin 1 udvides senest fra 2020 til dialog med aftaleparter til kommende udendørs arrangementer og events som Odense Kommune selv er arrangør af, om, at der ikke sælges tobaksprodukter i forbindelse med arrangementerne.

Trin 3 - Trin 2 udvides senest fra 2022 til dialog med kommende udendørs arrangementer og events som Odense Kommune er medarrangør af eller, som gør brug af Odense Kommunes arealer, om, at der ikke sælges tobaksprodukter i forbindelse med arrangementerne.

Implementeringen af de enkelte trin vil således ske i samarbejde med de berørte aktører med fokus på dialog og bevægelsen henimod det fælles mål om at indfri visionen omkring et røgfrit Odense.

Således skal det understreges, at den tidligere sags beskrivelse af, at der indgås dialog om, at der ikke uddeles tobaksprodukter i forbindelse med arrangementerne, at arrangementerne ikke sker med finansiering fra tobaksindustrien, ligesom der ikke reklameres for tobaksprodukter i forbindelse med arrangementerne allerede er forbudt i henhold til lov om forbud mod tobaksreklame mv. fra 2008. Loven specificerer, at finansiering fra tobaksindustrien ikke må finde sted, såfremt finansieringen har sigte på at fremme afsætningen af en tobaksvare. Dette fremgår derfor ikke af denne sagsfremstilling.

Opsummering og de næste skridt

Efter Sundhedsudvalgets behandling af sagen fremsendes den til behandling i By- og Kulturudvalget, Økonomiudvalget og byrådet. Sundhedsvalgets anbefalinger vil fremgå af sagen.

Økonomi

Udgiften til skiltning ved de kommunale legepladser, på Odense Stadion og i de nævnte haver og parker anslås at beløbe sig til 220.000 kr. som vil blive finansieret af de i sundhedspuljerne allerede bevilgede midler til indfrielse af den røgfrie vision. Der kan komme en årlig udgift på op til 20.000 kr. til udskiftning af skilte, dette vil ligeledes blive finansieret af allerede bevilgede midler til indfrielse af den røgfrie vision.

Implementeringen vil herudover skulle løftes i By- og Kulturforvaltningen og Borgmesterforvaltningen indenfor udvalgenes egne økonomiske rammer.

Således påvirker denne sag ikke Odense Kommunes samlede økonomi og herunder kommunens kassebeholdning.

Punkt 5: Godkendelse mødeplan 2020

29.00.00-G01-40-19

Resume

Det fremgår af forretningsordenen, at der skal udarbejdes en mødeplan med faste mødedage og mødetidspunkter for et kalenderår ad gangen. Chefgruppen for Sundhed forslår, at Sundhedsudvalget i 2020 afholder 8 møder tilsvarende 2019. Møderne er fordelt med 4 møder før sommerferien og 4 møder efter. Mødedatoerne er lagt ud fra hensyn til budgetproces, proces for Et Sundere Odense mv.

Sundhedsudvalget besluttede i 2018, at møderne fra 2019 skulle afholdes tirsdage kl. 17.00 i uger forskudt fra byrådsmøder og møder i fagudvalg. Således følger forslaget til mødedatoer det forslag til byrådets møder, som forventes behandlet i byrådet den 26/6. Af hensyn til muligheden for at drøfte dagsorden i byrådsgrupperne bliver dagsorden til udvalgsmøderne udsendt 12 dage før mødet i Sundhedsudvalget.

Efter denne model foreslås følgende mødedatoer:

1. halvår 2020

- tirsdag den 28/1 (dagsorden udsendes den 16/1, hvorved dagsorden kan drøftes i byrådsgrupperne den 20/1)
- tirsdag den 10/3 (dagsorden udsendes den 27/2, hvorved dagsorden kan drøftes i byrådsgrupperne den 2/3)
- tirsdag den 5/5 (dagsorden udsendes den 23/4, hvorved dagsorden kan drøftes i byrådsgrupperne den 27/4)
- tirsdag den 2/6 (dagsorden udsendes den 20/5, hvorved dagsorden kan drøftes i byrådsgrupperne den 25/5)

2. halvår 2020

- tirsdag den 25/8 (dagsorden udsendes den 13/8, hvorved dagsorden kan drøftes i byrådsgrupperne den 17/8)
- tirsdag den 29/9 (dagsorden udsendes den 17/9, hvorved dagsorden kan drøftes i byrådsgrupperne den 21/9)
- tirsdag den 3/11 (dagsorden udsendes den 22/10, hvorved dagsorden kan drøftes i byrådsgrupperne den 26/10)
- tirsdag den 1/12 (dagsorden udsendes den 19/11, hvorved dagsorden kan drøftes i byrådsgrupperne den 23/11)

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget godkender mødeplanen for 2020.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen, dog med den ændring at mødetidspunktet ændres til kl. 8.15.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: Effekt- og økonomiopfølgning 1. halvår 2019

00.01.00-A00-232-18

Resume

Effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår 2019 giver et helhedsbillede af udvalgenes og kommunens samlede økonomi og udfordringer samt en opfølgning på effektmålene for både byråd og udvalg.

Chefgruppen for Sundhed fremsender effekt- og økonomiopfølgning for 1. halvår 2019 for de områder, der hører under Sundhedsudvalget.

Ved denne effektopfølgning er der nye tal i forhold til målet for "mindre ulighed i sundhed". Her er indikatoren "andel med dårlig tandsundhed pr. børneårgang" blevet opdateret. Måltallet for 2019 er ikke nået, idet det ligger på præcis samme niveau som i 2018, men det vurderes fortsat, at det er sandsynligt, at ambitionsniveauet for 2021 kan indfries.

I forhold til målene "Antallet af rygere reduceres jf. Røgfri vision og røgfri generation" og "øget mental sundhed" gælder det, at indikatorerne er sammensat af data fra henholdsvis Skolesundhedsprofilen og Ungeprofilen. Her er der kun offentliggjort tal fra Skolesundhedsprofilen, og det er derfor ikke muligt at levere opdaterede tal for disse mål. Derfor præsenteres de samme tal som ved vedtagelse af ambitionsniveauerne den 23/8 2018 i Sundhedsudvalget. Det forventes, at data vil være tilgængelige til effekt- og økonomiopfølgningen i efteråret 2019.

Det vurderes, at det er sandsynligt, at det årlige ambitionsniveau nås for effektmålene om "øget mental sundhed" og "antallet af rygere reduceres jf. Røgfri vision og røgfri generation". Ligeledes vurderes det sandsynligt, at ambitionsniveauet for 2021 for de to effektmål vil blive indfriet.

For sundhedspuljernes budgetter vurderes det, at der er balance mellem budgetter og forbrug i indsatser og projekter under sundhedspuljerne.

Effekt

Denne opfølgning på effektmålene skaber synlighed om udviklingen i effektmålene og forventes derved at medføre handlinger, der på sigt kan skabe positive effekter for Odensemålene.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget anbefaler Økonomiudvalget, at byrådet godkender Effekt- og Økonomiopfølgning for 1. halvår 2019.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Chefgruppen for Sundhed fremsender effekt- og økonomiopfølgning for 1. halvår 2019 for de områder, der hører under Sundhedsudvalget.

Opfølgning på Sundhedsudvalgets effektmål

Sundhedsudvalget har med Sundhedsudvalgets budgetbidrag vedtaget 3 effektmål:

- "Antallet af rygere reduceres jf. Røgfri vision og røgfri generation" med indikatoren "andel af unge rygere". Ambitionen er, at der er 4,6% unge dagligrygere i 2021.
- "Mindre ulighed i sundhed" med indikatoren "andel med dårlig tandsundhed pr. børneårgang". Ambitionen er, at 15-årige i 2021 i gennemsnit har 1,04 antal huller eller mindre i blivende tænder.
- "Øget mental sundhed" med indikatoren "unges selvvaluerede trivsel". Ambitionen er, at 94,8% af børn og unge i Odense svarer, at de har det godt eller rigtig godt i 2021.

Sundhedsudvalget har valgt indikatorer for effektmålene, der alene kan opgøres årligt, fordi data trækkes fra årlige profilundersøgelser på børne- og ungeområdet samt fra en årlig indberetning for tandsundhed. Ved denne effektopfølgning er der nye tal i forhold til målet for "mindre ulighed i sundhed". Her er indikatoren "andel med dårlig tandsundhed pr. børneårgang" blevet opdateret.

Antallet af rygere reduceres

I forhold til målet "Antallet af rygere reduceres jf. Røgfri vision og røgfri generation" er indikatoren "andel af unge rygere" sammensat af data fra henholdsvis Skolesundhedsprofilen og Ungeprofilen. Data fra Ungeprofilen er dog først tilgængelige til efteråret, og derfor er det ikke muligt at opdatere tallene. Dog viser tallene fra skolesundhedsprofilen som dækker over elever fra 8. klasse, at der er sket et fald i andelen af rygere i 8. klasse fra 1,2% til 0,6%, hvilket vurderes at være meget positivt. Dog er der fra 2018 stillet krav om, at der gives samtykke til at deltage i undersøgelsen. Dette har ført til et fald i at antallet af besvarelser, hvilket kan gøre det sværere at sammenligne med tidligere års resultater.

På den baggrund vurderes det, at måltallet for 2019 samlet set kan nås og hermed, at ambitionen for 2021 også fortsat kan nås.

Mindre ulighed i sundhed

Målet om "Mindre ulighed i sundhed" har indikatoren "andel med dårlig tandsundhed pr. børneårgang". Indikatoren er baseret på en indberetning af tandsundhed for 15-årige til Sundhedsstyrelsens Centrale Odontologiske Register (SCOR). Tallet dækker over (DMF-S), der står for summen af huller (D), mistede (M) og fyldte (F) tandflader (S). De indsamlede tal dækker udelukkende blivende tænder.

Den seneste måling fra 2019 viser, at der ikke er sket en udvikling i tandsundheden og således er målet for 2019 ikke nået. Det er en indikator, som det forventeligt tager lang tid at ændre, da det er et indirekte mål for ulighed i sundhed, og ikke et direkte mål på indsatser vedrørende tandsundhed. Dermed er den lidt langsommere udvikling ikke overraskende. Det vurderes dog, at det fortsat er realistisk at nå målet for 2021.

Øget mental Sundhed

Sundhedsudvalgets mål om "øget mental sundhed" vurderes på indikatoren "unges selvvaluerede helbred". Indikatoren er sammensat af data fra henholdsvis Skolesundhedsprofilen og Ungeprofilen. Som det gælder for indikatoren "andel af unge rygere", hentes data også her fra Ungeprofilen, der først er tilgængelig til efteråret. Derfor er det ikke muligt at opdatere tallene for målet om øget mental sundhed.

De nye tal fra skolesundhedsprofilen viser, at der er sket et lille fald i forhold til seneste måling. Når det gælder eleverne i 8. klasse, vurderer de, at deres trivsel er marginalt dårligere, såvel i skole, hjemme og i fritid. Men hvis vi ser på tallene for den samlede udskoling, dvs. 7. til 10. klassetrin, er der sket en marginal forbedring. Dog er det så småt udsving, at det ikke er muligt at konkludere noget inden, der er opdaterede tal fra Ungeprofilen i efteråret 2019.

På den baggrund vurderes det, at måltallet for 2019 sandsynligvis kan nås, og hermed er det ligeledes realistisk at nå ambitionen for 2021.

Symbolforklaring

Statusprikkerne i halvårsopfølgningerne vedrører det forventede resultat i forhold til henholdsvis ambitionsniveauet for indeværende år og ambitionsniveauet for 2021: En grøn statusprik viser, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik viser, at det skønnes, at være ligeså sandsynligt ambitionsniveauet vil blive indfriet, som at det ikke vil blive indfriet. En rød statusprik viser, at det skønnes, at ambitionsniveauet ikke kan nå at blive indfriet.

Udvalgsmål: Antallet af rygere reduceres, jf. Røgfri vision og røgfri generation		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning året	Ambition	Forventning 2021
Understøtter Odensemålet: Fiere Borgere er sunde og trives						
Hovedindikator	Andel af unge rygere	5,2% 2018	5,2% 2018		5,0% 2019	
Supplerende opfølgning	Indikatorerne er sammensat af data fra henholdsvis Skolesundhedsprofilen og Ungeprofilen. Data fra Ungeprofilen er først tilgængelige til efteråret, og derfor er det ikke muligt at opdatere tallene. Dog viser tallene fra skolesundhedsprofilen, at der er sket et fald i andelen af rygere i 8. klasse fra 1,2 – 0,6%, hvilket vurderes at være meget positivt. Dog er der fra 2018 stillet krav om, at der gives samtykke til at deltage i undersøgelsen. Dette har ført til et fald i at antallet af besvarelser, hvilket kan gøre det sværere at sammenligne med tidligere års resultater.					

Udvalgs mål: Mindre ulighed i sundhed		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning året	Ambition	Forventning 2021
<i>Understøtter Odensemålet: Flere borgere er sunde og trives</i>						
Hovedindikator	Andel med dårlig tandsundhed pr. årgang]	1,21 Gns. Antal huller 2018	1,21 Gns. Antal huller 2019		1,13 2019	
Supplerende opfølgning	<i>Datakilden er indberetning af tandsundhed for 15-årige til Sundhedsstyrelsens Centrale Odontologiske Register. Den seneste måling fra 2019 viser at der ikke er sket en udvikling i DMF-S, der står for summen af huller (D), mistede (M) og fyldte (F) tandflader (S). Tallet vedrører kun blivende tænder. I og med det er en indikator som tager lang tid at flytte på, vurderes at det stadig er sandsynligt at nå målet for 2021, på trods af at måltallet for 2019 ikke er nået.</i>					

Udvalgs mål: Øget mental sundhed		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning året	Ambition	Forventning 2021
<i>Understøtter Odensemålet: Flere borgere er sunde og trives</i>						
Hovedindikator	Unge selv vurderede helbred	94,5 2018	94,5 2018		94,6 2019	
Supplerende opfølgning	<i>Indikatoreren er sammensat af data fra henholdsvis Skolesundhedsprofilen og Ungeprofilen. Data fra Ungeprofilen er først tilgængelige til efteråret, og derfor er det ikke muligt at opdatere tallene. Dog viser de nye tal fra skolesundhedsprofilen, at der er sket et lille fald i forhold til seneste måling. Eleverne i 8. klasse vurderer at deres trivsel er marginalt bedre, såvel i skole, hjemme og i fritid. Derfor vurderes det, at det fortsat er sandsynligt at nå ambitionen for 2021</i>					

Sundhedsudvalgets økonomiopfølgning for 1. halvår 2019

På baggrund af projekter og indsatsers status i effektledelsesmodellen vurderes det, at der er balance mellem budgetter og forbrug i indsatser og projekter under sundhedspuljerne.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 7: Godkendelse af budgetbidrag 2020

29.00.00-G01-30-19

Resume

Sundhedsudvalget skal i henhold til Økonomiudvalgets rammeudmelding levere et budgetbidrag omkring prioritering af sundhedsmidlerne indenfor de eksisterende rammer for sundhedsområdet under Økonomiudvalget, jf. rammeudmeldingen fra den 20/2 2019. Sundhedsudvalget skal endvidere beskrive kommende års arbejde og udfordringer, som indarbejdes i Økonomiudvalgets budgettal og bemærkninger. Begge dele skal indgå i Økonomiudvalgets budgetbidrag.

Sundhedsudvalget beslutter således i denne sag budgetbidraget og herunder Sundhedsudvalgets bemærkninger til budget 2020.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene i denne sag.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget anbefaler Økonomiudvalget at godkende Sundhedsudvalgets budgetbidrag 2020.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Det samlede budget i Sundhedspuljerne er i 2020 på 16,8 mio. kr., jf. tabel 1. Såfremt nuværende indsatser og projekter videreføres, giver det disponible midler i Sundhedspuljerne på 1,0 mio. kr. årligt i 2020 og overslagsårene. Indsats til unge i psykisk mistrivsel, ungepsykiologtilbuddet fremgår ikke af tabellen, da det fra 2020 ikke længere finansieres af Sundhedspuljerne.

Sundhedsudvalget forventer at anvende råderummet på 1,0 mio. kr. fra 2020 og frem i forbindelse med arbejdet med Sundhedsudvalget bidrag i Den sidste Vollsroseplan, oprettelse af lægepraksis i Vollsrose, samt eventuelle indsatser baseret på erfaringerne fra Island.

Tabel 1: Budgetbidrag 2020

1000 kr	2020	2021	2022	2023
Total - løbende driftindsatser og projekter med udløb	3.600	3.600	3.600	3.600
Odense Børnekoorte	1.000	1.000	1.000	1.000
Samarbejde med almen praksis (herunder PPU)	500	500	500	500
Implementering af den nye sundhedsaftale	2.000	2.000	2.000	2.000
Aktivitetsnetværk for hygiejne	100	100	100	100
Total - indsatser øremærket under "Mental Sundhed"	1.682	1.682	1.682	1.682
Netværk for mental sundhed	1.170	1.170	1.170	1.170
Forebyggelse af og støtte til egen mestring ift. angst og depression	512	512	512	512
Total - indsatser øremærket under "Ulighed i Sundhed"	2.242	2.242	2.242	2.242
Sammen om de aller yngste	642	642	642	642
Udvidet rådgivningsindsats til unge og forældre	850	850	850	850
KulturRus	750	750	750	750
Indsatser til udvalgte målgrupper i ht. politiske fokusområder	8.350	8.350	8.350	8.350
Vision Røgfrit Odense	5.800	5.800	5.800	5.800
Indsats til kronikere	1.250	1.250	1.250	1.250
Rusmiddelindsats psykiatri (PUR)	500	500	500	500
Rusmiddelindsats 9. klasse (SSP)	250	250	250	250
Opsøgende alkoholindsats	500	500	500	500
Respektkampagne	50	50	50	50
SUM	15.874	15.874	15.874	15.874
Budget Sundhedspuljer	16.862	16.862	16.862	16.862
Difference	988	988	988	988

Bemærkninger til Budget 2020

Sundhedsudvalget har følgende bemærkninger til budget 2020 vedr. sundhedsområdet.

Odense kommune står lige som de øvrige danske kommuner overfor den største opgave på sundhedsområdet siden kommunalreformen i 2007. Der er store demografiske udfordringer med flere børn og flere ældre, en stadig stigning i antallet af borgere med mindst én kronisk lidelse samt flere borgere der bliver psykisk sårbare. Samtidig bliver der færre sengepladser på de nye specialiserede sygehuse og indlæggelserne bliver af kortere varighed. Konsekvensen heraf bliver samlet set, at der som del af det nære sundhedsvæsen bliver en betragtelig større opgave for kommunerne. I Odense kommune bliver der en opgave for Sundhedsudvalget i tæt samarbejde med de stående udvalg og Økonomiudvalget med at lægge en strategi for den kommende opgavevaretagelse. Dette både i forhold til at sikre selve opgaveudførelsen, at håndtere den økonomiske udfordring samt at vurdere på omfanget af forebyggende indsatser.

Samtidig træder en ny Sundhedsaftale for Region Syddanmark i kraft i september 2019. Sundhedsudvalget vil i samarbejde med de stående udvalg have til opgave at implementere aftalen på tværs af Odense kommune. Endvidere har Sundhedsudvalget en opgave ind i Den sidste Vollsroseplan, hvor Sundhedsudvalget som en del af sporet omkring parallelsamfund via relevante sundhedstilbud skal sikre en forbedret sundhedstilstand i Vollsrose.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning, da budgetbidraget holder sig inden for den økonomiske ramme.

Punkt 8: Drøftelse af strategiske indsatser i Den sidste Vollsmoseplan

29.00.00-G01-42-19

Resume

Som led i arbejdet med Sundhedsudvalgets bidrag i Den Sidste Vollsmoseplan præsenteres Sundhedsudvalget for forslag til de strategiske sundhedsindsatser ind i Den sidste Vollsmoseplan. Indsatserne inkluderer Sundhedsdansk, etablering af lægeklinik, mobilt sundhedscenter, PTSD-café og kompetenceløft af kommunale medarbejdere indenfor PTSD.

I denne sag drøfter Sundhedsudvalget indsatserne, som Chefgruppen for Sundhed foreslår indgår i Sundhedsudvalgets samlede plan for deres bidrag i Den sidste Vollsmoseplan.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter forslag til "Sundhedsudvalgets strategiske indsatser - Den sidste Vollsmoseplan".

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ulighed i sundhed er bl.a. et udtryk for, at der er større risiko for forskellige sygdomme og dødelighed mellem forskellige indkomst- og uddannelsesgrupper. Vollsmose er et område karakteriseret ved, at 76% af borgerne har grundskole eller ungdomsuddannelse som højeste gennemførte uddannelsesniveau og 63% af de 16-66 årige er uden for arbejdsstyrken. Sundhedsadfærd og mental sundhed har stor betydning for social ulighed i sundhed og social ulighed medfører store og stigende udgifter til behandling, pleje og støtteordninger, f.eks. i forhold til kroniske sygdomme.

Sundhedsudvalget skal ved udgangen af 2019 levere en samlet plan for at sikre en mærkbar forbedring af sundhedstilstanden i Vollsmose. Planen skal indeholde både 1) hvilke nære og lettilgængelige tilbud til borgere med KOL, diabetes, overvægt, mentale udfordringer samt diverse misbrug der skal iværksættes og 2) områder hvor der skal ske en relevant og meningsfyldt kompetenceudvikling af medarbejdere på tværs af forvaltningerne. For at kunne måle, om indsatserne har haft en effekt, opstilles der sundhedsindikatorer som følges over tid. De strategiske indsatser, som foreslås her, er alle bl.a. målrettet et ønske om at styrke sundhedstilstanden i Vollsmose, mindske uligheden i sundhed og dermed få en større andel af borgere til at indgå i arbejdsstyrken.

Strategiske sundhedsindsatser

Med udgangspunkt i de faglige opmærksomhedspunkter der bl.a. blev orienteret om på mødet i Sundhedsudvalget den 14/3 2019 og dialog med Region Syddanmark, Indvandrermedicinsk klinik, Vollsmosesekretariatet, ledere og medarbejdere med borgerkontakt i Vollsmose m.fl. er der udarbejdet et katalog over strategiske indsatser (se vedlagte bilag), der foreslås iværksat for at sikre en mærkbar forbedring af sundhedstilstanden i Vollsmose. Således anbefaler Chefgruppen for Sundhed, at Sundhedsudvalget drøfter de strategiske indsatser som en del af Sundhedsudvalgets bidrag i Den Sidste Vollsmoseplan. Tabel 1 giver et overblik over de strategiske indsatser, og hvilke af de udvalgte målgrupper de henvender sig til.

Tabel 1: Strategiske indsatser til at forbedre sundhedstilstanden i Vollsmose

Målgruppe	KOL	Diabetes	Overvægt	Mental sundhed	Diverse misbrug
Indsats					
Sundhedsdansk	X	X	X	X	X
Lægeklinik	X	X	X	X	X
Mobilt Sundhedscenter	X	X	X	X	X
PTSD-Café				X	X
Kompetenceløft: PTSD				X	X

Kompetenceløft: X X X X X X
Sundhedsdansk

Sundhedsdansk

Mødet mellem sundhedspersonale og borgere med anden etnisk baggrund end dansk kan give kommunikative udfordringer. Undervisningskonceptet "Sundhedsdansk" er udviklet i et samarbejde mellem Holbæk Kommune og Region Sjælland. Målet er at få borgere med anden etnisk baggrund end dansk til at blive bedre til at begå sig i det danske sundhedsvæsen. Materialet er inddelt i 8 temaer: Kroppen, Hvis man bliver syg, Lyt til din krop, Infektion, Mad og Måltid, Dine tænder, Rygning og alkohol samt At have det godt. Erfaringerne fra Holbæk Kommune og Region Sjælland viser, at materialet bidrager til, at borgeren bl.a. får bedre forståelse for at navigere i det danske sundhedsvæsen, forståelse for egen krop og færre indlæggelser. Materialet kan med fordel implementeres i regi af Forberedende Voksenundervisning (FVU), Sundhedsplejen, beskæftigelsesmentorerne og kommunale medarbejdere fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen i Vollsmosesekretariatet.

Lægeklinik

Region Syddanmark har udmøntet to ydernumre til placering af lægeklinik i Vollsmose. Odense Kommune har i en ansøgning med Region Syddanmark modtaget 3,6 mio. kr. i puljemidler til etablering af lægeklinik og til udstyr i lægeklinikken. Der har været udtrykt politisk enighed mellem Region Syddanmark og Sundhedsudvalget om, at der arbejdes videre med at opslå 4 kombinationsstillinger. Dette betyder, at Odense Kommune skal finde finansiering til 1 fuldtidslæge. Den kommunale andel af disse kombinationsstillinger vil bl.a. kunne indgå i et mobilt sundhedscenter eller være en aktiv del af indsatser, som allerede er etableret i Vollsmose. Lægeklinik behandles selvstændigt i anden sag på denne dagsorden.

Mobilt Sundhedscenter

Et mobilt sundhedscenter bidrager til en målrettet behandling og tidlig opsporing og skal indgå i samspil med allerede eksisterende tilbud i Odense Kommune. Det mobile tilbud skal gøre det nemt og lettilgængeligt for borgere i Vollsmose at få råd og vejledning om blandt andet kost og motion, rygestop, sygdomme som KOL, diabetes og hjertesygdomme, alkohol, ensomhed, stress, depression og angst, samt om at navigere i de kommunale sundhedstilbud. Ved implementering af et mobilt sundhedscenter bliver det endvidere muligt for sundhedstilbuddene at "flytte med", når borgere fra Vollsmose flytter til andre dele af byen. Indsatsen målretter sig ikke kun Vollsmoseborgere, men også borgere i andre udsatte boligområder.

PTSD-Café

I Vollsmose bor der ca. 7700 indbyggere (med den nye afgrænsning af området), hvor det antages at op imod 50% lider af posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD). PTSD er en fysisk, psykisk og social tilstand, der ofte nedarves til børn som sekundær traumatisering. Regionen står for behandling hvad angår den fysiske og psykiske del, mens kommunerne står for den sociale del. Med etablering af en PTSD-Café, skabes der mulighed for borgere med PTSD for at mødes uforpligtende og kunne være i dialog med ligesindede uden at blive registreret. I caféen vil der være fagkompetent personale til stede, der kan indgå i dialog med borgerne.

Kompetenceløft

Kommunale ledere og medarbejdere i Odense Kommune har et højt videns- og kompetenceniveau. Borgere i Vollsmose har dog nogle udfordringer som kræver et højere vidensniveau inden for udvalgte områder. Ved at give medarbejdere et kompetenceløft indenfor viden om f.eks. udsatte borgere med PTSD samt om sundhedsdansk, understøttes en positiv udvikling i sundhedstilstanden i Vollsmose og mindsker herved uligheden i sundhed.

Sundhedsindikatorer

For at vurdere effekten af de strategiske sundhedsindsatser som iværksættes under Den sidste Vollsmoseplan og endvidere følge udviklingen af sundhedstilstanden i Vollsmose, arbejdes der med at fastsætte en baseline for sundhedstilstanden i Vollsmose og der udvælges sundhedsindikatorer som skal følges administrativt og politisk.

Sundhedsindikatorerne inddeles i kategorierne

- Indlæggelser og genindlæggelser
- Antal kronikere med f.eks. diabetes og KOL
- Overvægt hos børn
- Tandsundhed hos børn

Hvis borgere får bedre indsigt i hvordan det danske sundhedsvæsen fungerer og forståelse for egen sygdom, kan antallet af (gen)indlæggelser nedbringes og forbrug af vagtlæge og almen praktiserende læge forbedres.

Med implementering af strategiske indsatser målrettet kronikere med diabetes og KOL, forventes en stigning i antallet af registrerede tilfælde, da der er en formodning om at en større gruppe borgere i Vollsmose endnu ikke har fået stillet diagnoser, selvom sygdommen er til stede.

Overvægt og svær overvægt hos børn og unge øger risikoen for at udvikle type 2-diabetes, astma og leverpåvirkning. Overvægt kan både have fysiske, psykiske og sociale konsekvenser.

Sundhedsudvalget har tidligere besluttet at arbejde med en indikator for ulighed i sundhed og bruger tandsundhed som indikator. Børn i Vollsmose har generelt flere huller end børn i resten af Odense.

Økonomi

Sundhedsindsatserne skal understøtte øvrige indsatser og tiltag i Den Sidste Vollsmoseplan. Af den grund er det ikke muligt for nuværende at beregne omfanget af sundhedsindsatsernes omkostninger. Det er f.eks. ikke muligt at tage stilling til omfanget af medarbejderressourcer, der skal indgå i de strategiske indsatser i Den sidste Vollsmoseplan, da udgifterne til kompetenceløft afhænger af antal medarbejdere, som skal indgå.

I relation til oprettelse af lægeklinik i Vollsmose henvises der til anden sag på denne dagsorden.

Bilag

Strategiske sundhedsindsatser

Punkt 9: Drøftelse af etablering af Lægeklinik i Vollsmose

00.00.00-G01-328-18

Resume

Regionsrådet i Region Syddanmark besluttede den 25/6 2018 at udbyde to ydernumre til almen praksis i Vollsmoseområdet. Stillingerne har været slået op to gange, og der har ikke været relevante henvendelser. Derfor foreslås der nu i samarbejde med Region Syddanmark en alternativ besætning af ydernumrene.

Lægepraksis i Vollsmose er et væsentligt element i de strategiske indsatser i Sundhedsudvalgets bidrag i Den Sidste Vollsmoseplan, hvor det er byrådets hensigt at samarbejde tæt med regionen omkring etablering af lægepraksis.

På et fælles politisk møde den 26/2 2019 tilkendegav både kommune og region interesse i at besætte ydernumrene som en del af fire kombinationsstillinger. Konkret betyder det, at de to ydernumre dækkes af 4 læger, der ud over aktiviteterne i almen praksis også fungerer som læger på f.eks. Indvandrermedicinsk klinik og ved Odense Kommune.

På den måde vil den enkelte læge have halvdelen af sin arbejdstid i almen praksis i Vollsmose. Den anden halvdel af sin arbejdstid vil lægen have i Odense Kommune eller Indvandrermedicinsk klinik, og arbejdet her vil bl.a. bestå i understøttelse af Odense Kommunes sundhedsaktiviteter i Vollsmose.

Desuden forsøges det at gøre stillingerne attraktive ved at stille lokaler og udstyr til rådighed for almen praksis. I samarbejde med Region Syddanmark har vi søgt om, og er blevet tildelt, 3,6 mio. kr. til ombygning og indretning af lokaler til en praksis fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje til "etablering af Sundheds- og Lægehuse". Det vil være eksisterende lokaler, der ombygges og indrettes til formålet.

Odense Kommunes andel til finansieringen af lægestillingerne beløber sig til 1,0 mio. kr. årligt i form af driftsmidler, samt 0,3 mio. kr. til etableringsudgifter i form af konsulentstøtte til etablering af lægeklinikken.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter forslaget om, at:

- Odense Kommune i samarbejde med Region Syddanmark etablerer 4 kombinationsstillinger i Vollsmose, herunder at Odense Kommunes andel af lægestillingerne på 1,0 mio. kr. årligt fra 2020 og frem finansieres af sundhedspuljerne under Økonomiudvalget (2 x ½ lægestilling til sundhedsaktiviteter i Vollsmose udover aktiviteterne i almen praksis).
- Der skabes mulighed for udlejning til privat klinik med relevante sundhedsfaglige specialer f.eks. psykiatri, dermatologi etc. i Vollsmose for at styrke fokus på de samlede sundhedsaktiviteter i området.

Beslutning

Sundhedsudvalget udsatte sagen.

Sagsfremstilling

Regionsrådet i Region Syddanmark besluttede den 25/6 2018 at udbyde to ydernumre til almen praksis i Vollsmoseområdet. Stillingerne blev slået op på almindelige vilkår med frist den 12/11 2018. Der indkom ingen bud på ydernumrene. Ydernumrene har været genannonceret på almindelige vilkår med budfrist 1. maj. Der har ikke været relevante henvendelser på ydernumrene, og der har derfor været overvejet alternative vilkår for ydernumrene.

Region Syddanmark og Odense kommune har afholdt politisk møde om sagen den 26/2 2019, og her tilkendegav både regionen og kommunen opbakning til at afprøve en anden ansættelsesform. Konkret går forslaget på, at de to ydernumre slås op som kombinationsstillinger, hvor de to ydernumre dækkes af 4 læger, der ud over aktiviteterne i almen praksis også fungerer som læge på f.eks. Indvandrermedicinsk klinik og ved Odense Kommune.

På den måde vil den enkelte læge have halvdelen af sin arbejdstid i almen praksis i Vollsmose, og den anden halvdel af sin arbejdstid i Odense Kommune eller Indvandrermedicinsk klinik. Opgaverne vil bl.a. bestå i understøttelse af Odense Kommunes sundhedsaktiviteter i Vollsmose.

Desuden forsøges det at gøre stillingerne attraktive ved at stille lokaler og udstyr til rådighed for almen praksis. I samarbejde med Region Syddanmark har vi søgt om 3,6 mio. kr. til ombygning og indretning af lokaler til en praksis

fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje til "etablering af Sundheds- og Lægehuse". Vi er netop blevet tildelt midlerne. Det vil være eksisterende lokaler, der ombygges og indrettes til formålet. De 3,2 mio. kr. vil gå til ombygning af eksisterende lokaler, de resterende 0,4 mio. kr. vil gå til udstyr og apparatur.

Odense Kommunes andel af lægestillingerne på 1,0 mio. kr. årligt fra 2020 og frem finansieres af sundhedspuljerne under Økonomiudvalget. Herudover indgår 0,3 mio. kr. til etableringsudgifter i form af konsulentstøtte til etablering af lægeklinikken finansieret indenfor Sundhedssekretariatets lønramme.

Der er indledt dialog med relevant fagligt personale i forhold til, at afklare hvordan en fuldtidslægestilling vil kunne understøtte eksisterende og kommende sundhedsindsatser i Vollsmose i sammenhæng med de strategiske sundhedsindsatser i Den Sidste Vollsmoseplan, som drøftes i anden sag på dette møde.

Lægerne kan i deres deltidsansættelse i Odense Kommune arbejde som Communitylæge med henblik på at styrke det generelle sundhedsfremmende og forebyggende arbejde i Vollsmose.

Som eksempel er der peget på et familiefokus til at understøtte Børn- og Ungelægernes arbejde. Desuden kan lægerne ved ansættelse i Odense Kommune have en konsulterende rolle og undervise øvrige faggrupper, der varetager de forskellige social- og sundhedsindsatser i Odense Kommunes Vollsmoseindsats samt i allerede eksisterende indsatser i Vollsmose. Der er endvidere peget på behovet for et tættere samspil med Indvandrermedicinsk klinik i forhold til at arbejde med PTSD.

Økonomi

Odense Kommunes andel af lægestillingerne på 1.000.000 kr. årligt fra 2020 og frem foreslås finansieret af sundhedspuljerne under Økonomiudvalget. Desuden medfinansieres 300.000 kr. i konsulenttimer i etableringsfasen fra Sundhedssekretariatets lønramme.

Således har denne sag ingen økonomiske konsekvenser for Odense kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 10: Videre drøftelse af erfaringerne fra Island

29.00.00-G01-34-19

Resume

Sundhedsudvalget fortsætter temadrøftelse omkring erfaringer fra Island, særligt med fokus på mental sundhed.

Sundhedsudvalget får et oplæg på mødet.

INDSTILLING

Chefgruppen for Sundhed indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter sagen.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 11: Aktuelle sager

29.00.00-G01-41-19

Resume

Sundhedsudvalget orienteres om følgende aktuelle sager:

- Møde i Sundhedskoordinationsudvalget den 24/4 2019.
- Hvidbog om social ulighed i kræft (Resumé af hvidbog er vedlagt som bilag).
- Svar fra Sundhedsstyrelsen vedrørende henvendelse omkring anbefaling om økonomisk belønning ved rygestoptilbud til gravide.

Bilag

Resume af Social Ulighed i Kræft i Danmark